

Sygn. akt I Ca 27/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

SSO Joanna Składowska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) SA w W.

przeciwko Z. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 19 lipca 2018 roku, sygnatura akt I C 298/18

1. oddała apelację;

2. zasądza od Z. M. na rzecz Banku (...) SA w W. 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 27/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 19 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy w Łasku,

w sprawie z powództwa Banku (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko Z. M. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powoda

48 288,31 zł, z czego od 45 095,73 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 6 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz 4.832 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 1 i 2).

Powyższe orzeczenie, w zaskarżonym zakresie, zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

16 marca 2016 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w W. oraz pozwany Z. M. zawarli umowę kredytu gotówkowego oraz o kartę kredytową o numerze (...) - (...). Kwota kredytu została ustalona na 52 995,12 zł i miała zostać spłacona w systemie ratalnym do dnia 12 marca 2021 r.

W § 1 ust. 4 podpunkty 1, 2 i 3 umowy strony przewidziały, że całkowity koszt kredytu wynosi 20 696,56 zł, na który składają się: doliczana do kwoty kredytu prowizja z tytułu jego udzielenia w wysokości 2299,72 zł, odsetki za cały okres kredytowania w wysokości 14 601,44 zł oraz jednorazowo doliczana przez Bank do kwoty kredytu składka ubezpieczeniowa stanowiąca zabezpieczenie kredytu w wysokości 3095,40 zł.

W § 1 ust. 7 wskazano, że oprocentowanie należności przeterminowanych równe jest dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Paragraf 5 przewidywał, że Bank może z zachowaniem 30 – dniowego terminu (a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy – z zachowaniem 7 – dniowego terminu) wypowiedzieć umowę kredytu gotówkowego i zażądać spłaty należności w przypadku gdy dojdzie do zalegania z jakimikolwiek zobowiązaniami wynikającymi z umowy.

Na mocy § 1 ust. 1 umowy o kartę kredytową Bank udzielił z kolei pozwanemu limit kredytowy o charakterze odnawialnym w wysokości 2000 zł. Wraz z aktywacją karty przez jej posiadacza Bank miał prawo naliczać opłaty i prowizje z tytułu zawarcia przedmiotowej umowy (§ 2 ust. 1 umowy). Umowa w zakresie karty została zawarta na okres jej ważności

i ulegała automatycznemu przedłużeniu na okresy ważności kolejnych kart (§ 2 ust. 3 umowy). W przypadku nieterminowej spłaty zadłużenia lub stwierdzenia przez Bank utraty zdolności kredytowej Bank miał prawo do zmniejszenia bez zgody posiadacza przyznanego limitu kredytowego (§ 2 ust. 7 umowy). W § 3 ust. 1 wskazano, że oprocentowanie limitu kredytowego w stosunku rocznym równe jest dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych. W dniu zawarcia umowy wysokość tego oprocentowania wynosiła 10,00 % dla transakcji bezgotówkowych i transakcji gotówkowych (§ 3 ust. 2 umowy). W § 3 ust. 7 podpunkty od 1 do 7 umowy strony przewidziały,

że całkowita kwota do zapłaty dla limitu kredytowego w rozumieniu ustawy wynosi

2710,01 zł. Na powyższą kwotę składa się przyznana kwota limitu kredytowego pomniejszona o kwotę opłaty za wydanie karty oraz całkowity koszt kredytu wynoszący 710,01 zł (494,01 zł z tytułu odsetek, 0 zł z tytułu opłaty za wydanie karty, 0 zł z tytułu pierwszej rocznej opłaty za korzystanie z karty za 1 rok, 72,00 zł z tytułu drugiej rocznej opłaty za korzystanie z karty za 2 rok, 72,00 zł z tytułu trzeciej rocznej opłaty za korzystanie z karty za 3 rok, 72,00 zł z tytułu czwartej rocznej opłaty za korzystanie z karty za 4 rok,

0 zł z tytułu prowizji). Okres ważności karty wynosił 48 miesięcy (§ 3 ust. 5 umowy). W myśl (§ 3 ust. 12 od zadłużenia przeterminowanego Bank miał prawo do pobierania odsetek

w wysokości dwukrotności sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego

i 5,5 punktów procentowych, które w dacie podpisania umowy wynosiły 14,00 % (roczna stopa oprocentowania przeterminowanego). Zgodnie z (§ 5 ust. 10 umowy) pozwany jako posiadacz karty miał obowiązek dokonywać spłaty zadłużenia z zakresu karty w wysokości co najmniej równej minimalnej kwocie spłaty w terminie przypadającym na przedostatni dzień roboczy okresu rozliczeniowego przypadającego po okresie rozliczeniowym którego dotyczyła wpłata. W przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy pozwany miał obowiązek dokonać spłaty całości zadłużenia najpóźniej w następnym dniu roboczym

po dniu, w którym nastąpiło rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy. Na mocy § 6 ust. 8 pkt 2 podpunkty a, b, c i d umowy w przypadku negatywnej oceny ryzyka kredytowego posiadacza lub w przypadku niedotrzymania przez posiadacza przynajmniej jednego z warunków udzielenia limitu kredytowego (brak spłaty przez posiadacza w terminie dwóch pełnych minimalnych kwot do zapłaty – po uprzednim wezwaniu posiadacza do zapłaty zaległych kwot, lub ich części, w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy; utrata przez posiadacza zdolności kredytowej; podanie przez posiadacza przy zawarciu lub w trakcie realizacji umowy informacji nieprawdziwych, uzasadniających okoliczność, że gdyby Bank nie działał pod wpływem tych informacji, nie zawarłby umowy lub zawarł ją na innych warunkach,

w tym posłużenie się dokumentami nieprawdziwymi, przerobionymi, podrobionymi;

w przypadku naruszenia przez posiadacza/użytkownika przepisów prawa związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, finansowaniem terroryzmu lub wykorzystywania działalności Banku do dokonywania działań przestępczych lub mających związek z działaniami przestępczymi), Bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 2-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie umowy o kartę kredytową wymagało formy pisemnej pod rygorem nieważności, zaś okres wypowiedzenia liczony był od dnia doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu (§ 6 ust. 9 umowy). Rozwiązanie umowy następowało w następujących przypadkach: upływu okresu wypowiedzenia, wypowiedzenia jej przez posiadacza wobec nieprzyjęcia proponowanych zmian zgodnie z ust. 6 – ze skutkiem natychmiastowym, otrzymania przez Bank informacji o śmierci posiadacza, upływu okresu, na jaki została zawarta, jeżeli posiadacz lub Bank odmówi jej przedłużenia na zasadach wskazanych w umowie o kartę kredytową (§ 6 ust. 12 pkt od 1) do 4) umowy). W przypadku rozwiązania umowy o kartę kredytową spłata przez posiadacza salda zadłużenia powstałego na rachunku karty powinna nastąpić zgodnie z terminem wskazanym w zestawieniu; niedokonanie spłaty salda zadłużenia może powodować podjęcie przez Bank czynności windykacyjnych - § 6 ust. 13 umowy.

Wobec braku regulowania rat (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wypowiedział pismem z 20 lipca 2017 r. przedmiotową umowę kredytu

Pismem z 20 listopada 2017 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty na jego rzecz kwoty 47.950,08 zł w terminie do 27 listopada 2017 r.

W piśmie z 8 grudnia 2017 r. powód skierował do pozwanego propozycję umorzenia części zadłużenia, z której Z. M. nie skorzystał.

Na dzień 5 grudnia 2017 r. dług pozwanego względem powoda wynosił 48 288,31 zł Ustalenia faktyczne sąd poczynił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach niniejszej sprawy. Pozwany wezwany do osobistego stawienia – w celu złożenia zeznań w charakterze strony – pod rygorem pominięcia dowodu z zeznań – nie stawiał się na wyznaczone posiedzenie.

Według sądu powództwo znajduje uzasadnienie w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim – jej art. 2, oraz ustawie z 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tj. Dz.U. 2015.128), gdyż strony zawarły umowę kredytu w rozumieniu art. 69 prawa bankowego. Natomiast, wskutek braku terminowej spłaty rat kredytu umowa ta została wypowiedziana przez powoda, przez co cała niespłacona jego kwota została postawiona w stan wymagalności i dlatego zadłużenie z tego tytułu zostało przedstawione w wyciągu z ksiąg banku na 5 grudnia 2017 r.

Zaznaczono, że pozwany nie zaprzeczył powyższym faktom, a w szczególności istnieniu i wysokości swego zadłużenia. Sprzeciw, jaki pozwany złożył od wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie 24 stycznia 2018 r. w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty ogranicza się bowiem do lakonicznego zdania o treści: „niniejszym składam sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 stycznia 2018 r.”, nie zawiera żadnego uzasadnienia ani wniosków dowodowych dotyczących tych kwestii. Stąd też sąd oparł się na dowodach przedstawionych przez powoda, bowiem w gruncie rzeczy im nie zaprzeczono.

Odnośnie wysokości zadłużenia sąd oparł się na wyciągu z ksiąg bankowych i dlatego, skoro nie zaprzeczono prawdziwości danych w nim przedstawionych i choć wyciąg taki nie ma mocy prawnej dokumentów urzędowych, to jednak – według sądu – nadal stanowią one podstawę do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, a więc ustawodawca przypisał im szczególny przymiot wiarygodności i mocy dowodowej.

W zakresie odsetek sąd wskazał, że postanowienia umowy przewidywały możliwość naliczania odsetek umownych od zadłużenia przeterminowanego, co też pozostaje w zgodzie z treścią art. 359 k.c. i art. 481 k.c.

Mając na względzie powołane przepisy, treść zawartej umowy pomiędzy pozwanym i powodem – sąd uwzględnił powództwo, orzekając jednocześnie o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżący wskazał, że nie zgadza się z powyższym rozstrzygnięciem, z uwagi na niemożność stawiennictwa na wyznaczonym terminie rozprawy i dlatego nie mógł zająć stanowiska w sprawie.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Kontrola instancyjna nie wykazała żadnych uchybień przepisom prawa. Dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne dotyczące okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy znajdują odzwierciedlenie w przytoczonych na ich poparcie dowodach. Stąd ustalenia te oraz wyprowadzone na ich podstawie wnioski prawne Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Ustosunkowując się do zarzutu obrazy art. 233 § 1 k.p.c zwrócić uwagę należy, iż przepis ten stanowi zasadniczą podstawę prawną, określającą kompetencje Sądu w zakresie oceny materiału procesowego. Na tej podstawie sąd porównuje i waży walor wiarygodności poszczególnych dowodów oferowanych przez strony i ich wartość (moc dowodową) dla poczynienia ustaleń istotnych dla sprawy.

Zatem zarzucając naruszenie art. 233 k.p.c. strona powinna odnosić się do podstawy faktycznej orzeczenia i wskazać, które z faktów istotnych dla rozstrzygnięcia zostały (w następstwie wadliwej oceny dowodów) błędnie ustalone lub pominięte.

Skuteczny zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów musi prowadzić do podważenia podstaw tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna. Konieczne jest przy tym wskazanie przez skarżącego konkretnych przyczyn dyskwalifikujących wywody sądu I instancji w tym zakresie. W szczególności strona skarżąca powinna wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd analizując materiał dowodowy, uznając brak wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych dowodów lub niesłusznie im ją przyznając (por. wywody Sądu Najwyższego m.in. w orzeczeniach z 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753; z 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, Lex nr 52347; z 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, Lex nr 53136).

Jako zasadnicze kryteria tej oceny wyróżnia się więc zgodność wniosków sądu z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz komplementarność (spójność) argumentacji, polegającą na wyprowadzaniu poprawnych wniosków z całokształtu materiału procesowego. Spójność ta będzie naruszana w przypadku niezasadnionego pominięcia przez sąd wniosków przeciwnych wynikających z części dowodów.

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, strona skarżąca wywodu takiego nie przedstawiła.

Skarżący, czyniąc zarzut odnoszący się do błędu ustaleń faktycznych uchylił się od wskazania w czym upatruje uchybienia sądu w tym zakresie. Wywiedziona przez niego apelacja nie zawiera żadnego uzasadnienia, co sprawia, że zarzut ten zleży uznać za gołosłowny, a przez nie mogący zmierzać w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Nie jest również trafny zarzut skarżącego, że jego niestawiennictwo na wyznaczonym terminie rozprawy i niezajęcie stanowiska w sprawie, spowodowało, że wydane w sprawie rozstrzygnięcie jest nieprawidłowe.

Wypada wspomnieć, że generalną zasadą jest, że niestawiennictwo stron na rozprawie cywilnej nie stanowi dla sądu przeszkody do prowadzenia postępowania. Rozprawa odbywa się również pod nieobecność powoda czy pozwanego, chyba że przewodniczący nałoży na nich obowiązek osobistego stawiennictwa. Nieobecność stron nie wstrzymuje także ogłoszenia wyroku. Każda ze stron może w piśmie procesowym żądać przeprowadzenia rozprawy w jej nieobecności. W takiej sytuacji ewentualna nieobecność powoda

czy pozwanego nie spowoduje żadnych negatywnych konsekwencji. W tym bowiem przypadku przewodniczący na rozprawie, przedstawia wnioski, twierdzenia i dowody strony, znajdujące się w aktach sprawy. Jeśli nieobecność strony jest spowodowana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć, sąd może odroczyć rozprawę, pewnych jednak sytuacjach niestawiennictwo stron może spowodować negatywne dla nich skutki.

W okolicznościach sprawy skarżący nie stawiał się na trzech terminach rozpraw przed Sądem Rejonowym, z czego dwa niestawiennictwa były usprawiedliwione. Nieobecność pozwanego na rozprawie 19 lipca 2018 roku spowodowało jej zamknięcie i wydanie wyroku. W takim bowiem wypadku sąd wydał wyrok, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda, które stały się podstawą rozstrzygnięcia.

Apelujący w złożonym środku zaskarżenia nie wskazał, jaka była przyczyna jego nieobecności, czym naraził się na negatywne konsekwencje takiego swojego działania.

Tym samym, nie można uznać, aby pozwany z powodu uchybień Sądu został pozbawiony możliwości obrony swoich praw przed sądem, co ewentualnie prowadziło w sprawie do nieważności postępowania (art. 379 pkt. 5 k.p.c.).

Taka sytuacja jednak w sprawie nie miała miejsca.

Z przedstawionych powyżej względów, uznać należy że apelacja pozwanego jest całkowicie bezzasadna i dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego, należnych od pozwanego na rzecz powoda

Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który pozwany przegrał w instancji odwoławczej w całości.

Wysokość kosztów profesjonalnego zastępstwa prawnego po stronie powodowej

Sąd Odwoławczy ustalił w oparciu o § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).